

Utbetalningsmyndigheten
serena.cinque@ubm.se

Förslag på åtgärder för att säkerställa korrekta utbetalningar

(UBM 2026-291)

Nedan lämnar Försäkringskassan vissa synpunkter på det remitterade rapportutkastet.

Ytterligare åtgärder kan ha större effekt

Försäkringskassan noterar att Utbetalningsmyndigheten i huvudsak har avgränsat rapporten till frågor om hantering av uppgifter, attityder i samhället och kunskapsuppbyggande. Försäkringskassan menar att det finns ytterligare åtgärder, som inte framförs i promemorian, som skulle bidra till arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott inom Försäkringskassans verksamhetsområde. Här kan särskilt nämnas förslaget om en brottsbekämpande verksamhet hos Försäkringskassan (Ds 2026:4). Som exempel på andra åtgärder som bedöms ha betydelse för Försäkringskassan kan nämnas förutsättningarna att komma till rätta med så kallade möjliggörare, såsom läkare som skriver falska läkarintyg. Vidare kan justeringar i regelverk för enskilda förmåner ha stor betydelse för möjligheterna att motverka felaktiga utbetalningar och bidragsbrott. I sammanhanget vill Försäkringskassan understryka att tydliga regler, där villkoren så långt möjligt utgår från förhållanden som kan kontrolleras, är avgörande för korrekta utbetalningar.

Logiken i regelverket om offentlighet och sekretess behöver ändras

I sammanhanget kan nämnas att Försäkringskassan har tillsammans med andra myndigheter har ett uppdrag att samordna utvecklingen av effektiv informationsdelning i arbetet mot brottslighet, den kriminella ekonomin och felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen (FI2025/01460). Syftet med uppdraget är att säkerställa att de möjligheter till informationsdelning som gällande och kommande lagstiftning medger kan nyttjas effektivt. Uppdraget väntas redovisas inom kort.

Oaktat slutsatserna av rapporten delar Försäkringskassan inte uppfattningen att det först på sikt kan finnas skäl att överväga mer genomgripande förändringar i regelverket om offentlighet och sekretess. Försäkringskassan har under längre tid påtalat behovet av en förändrad logik i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), så att sekretess till skydd för enskildas personliga och ekonomiska förhållanden som huvudregel inte gäller mellan myndigheter.

Försäkringskassan kan redan i dag arbeta med riktad information och påminnelser samt allmänhetens attityder till anmälningsskyldighet

Den typ av verksamhet som Utbetalningsmyndigheten föreslår när det gäller riktad information och påminnelser vid ändrade förhållanden samt om att påverka attityder kring anmälningsskyldighet är viktig för att förhindra felaktiga utbetalningar, men Försäkringskassan avstyrker att regeringsuppdrag utan finansiering föreslås. Sådan verksamhet inryms i Försäkringskassans befintliga uppdrag och görs redan i dag. En

ambitionshöjning för arbetet med riktade information och allmänhetens attityder till anmälningsskyldigheten förutsätter ytterligare resurser.

Ytterligare kunskapsuppbyggnad behövs

I rapporten anges att det finns en kvarstående osäkerhet kring i vilken utsträckning nuvarande registerlagstiftningar medger att uppgifter används för mer systemövergripande analyser och gemensam kunskapsuppbyggnad utanför den ordinarie handläggningen. Försäkringskassan noterar att regeringen nyligen har tillsatt två utredningar på området. Dels en utredning för att förbättra möjligheterna att behandla personuppgifter för att motverka felaktiga utbetalningar och missbruk av myndigheters processer (dir. 2026:70) och dels omfattas denna typ av frågor av direktiven om en utvidgad tillsyn och kontroll av arbetslöshetskassornas verksamhet (dir. 2026:89).

Övriga synpunkter

Försäkringskassan skulle vilja se att avsnitten om bakgrunden och genomförda förändringar nyanseras och kompletteras i några delar, och för gärna fortsatt dialog med Utbetalningsmyndigheten om detta.

Beslut i detta ärende har fattats av överdirektör Maria Rydbeck i närvaro av avdelningschef Stefan Forsberg och verksamhetsutvecklare Björn Axelsson, den senare som föredragande.

Maria Rydbeck

Björn Axelsson